

Sygn. akt IV U 24/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Krzywonos
Protokolant:	st. sekr. sądowy Maria Misiuda

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2019 r.

sprawy (...) S.A. w D.

przy udziale: Ł. I. , M. J., W. P., E. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

o wysokość podstawy wymiaru składek

na skutek odwołania (...) S.A. w D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

z dnia 14 listopada 2018 znak : (...)

z dnia 14 listopada 2018 znak : (...)

z dnia 14 listopada 2018 znak : (...)

z dnia 14 listopada 2018 znak : (...)

I. oddala odwołania

II. zasądza od (...) S.A. w D. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. kwotę 360 złotych /słownie : trzysta sześćdziesiąt/ tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 24/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 6 czerwca 2019 r.

Decyzjami wydanymi w dniu 14 listopada 2018 r. nr (...), (...) i (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J., powołując się na treść przepisów ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, określił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i ubezpieczenie

zdrowotne odpowiednio dla W. P., Ł. I. i M. J. podlegających ubezpieczeniom jako pracownicy u płatnika składek (...) S.A., za okres od maja 2012 r. do listopada 2013 r.

Kolejną zaś decyzją wydaną w dniu 14 listopada 2018 r. nr (...) r. (...) Oddział w J. ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i ubezpieczenie zdrowotne dla E. S. podlegającej ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek (...) S.A., za okres od maja 2012 r. do października 2013 r.

W uzasadnieniu powyższych decyzji wskazano, że w wyniku kontroli przeprowadzonej u płatnika Wytwórni (...) ustalono, że W. P., Ł. I., M. J. i E. S. w okresach wskazanych w decyzjach faktycznie świadczyli pracę na rzecz tego płatnika. W związku z powyższym Zakład wydał decyzje o podleganiu przez w/w ubezpieczeniom społecznym, zdrowotnemu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w (...) D.. Decyzje w tym przedmiocie zostały poddane kontroli sądowej i wyrokiem z dnia 25 października 2016 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie oddalił odwołania złożone przez płatnika, a Sąd Apelacyjny w Rzeszowie oddalił wniesioną apelację.

Zakład podał dalej, że w podstawach wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne przyjął wartości opierając się na zgromadzonych w sprawie materiałach i kwotach wykazanych w raportach składanych przez firmy outsourcingowe (...) Sp. z o.o. i (...) Sp. z o.o., gdyż faktycznie pochodziły one od płatnika (...) S.A. Dodał też, że środki przekazane pracownikom w miesiącu listopadzie 2013 r. określone jako „darowizna” ZUS zakwalifikował jako przychód osiągnięty z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy - wynagrodzenie. Dlatego też kwoty przekazane tym tytułem pracownikom ubruttował, a ubruttowaną kwotę przyjął za podstawę wymiaru składek w listopadzie 2013 r.

Od powyższych decyzji odwołania złożyła Wytwórnia (...) S.A. z siedzibą w D., wnosząc o ich zmianę i ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia dla W. P., Ł. I., M. J. za okres maja 2012r. do listopada 2013r. a w przypadku E. S. za okres od maja 2012 r. do października 2012 r. od kwot wynagrodzenia rzeczywiście wypłaconego w tym okresie ubezpieczonym przez (...) S.A.

Spółka zarzuciła, iż ZUS nieprawidłowo powołał się na dane zawarte w raportach składanych przez (...) Sp. z o.o. i (...) Sp. z o.o., albowiem nie są to dowody dokumentujące wynagrodzenie rzeczywiście otrzymane przez pracowników, że błędnie przyjął iż do dochodu wpływającego na podstawę wymiaru składek za okres od maja 2012 r. do września 2013 r. włączono kwoty wynikające z ubezpieczenia (...) ujmowanego przez firmy outsourcingowe i podkreślała, iż do dnia 30 kwietnia 2012 r. takie ubezpieczenie dla pracowników przez (...) D. nie było opłacane. Stwierdziła również, że błędne jest przyjęcie przez ZUS, że w listopadzie 2013 r. płatnik wypłacił pracownikom środki odpowiadające kwotom netto wynagrodzenia, podczas gdy wypłacone przez (...) D. kwoty stanowiły środki wypłacone tytułem pożyczki udzielonej z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych na podstawie umów pożyczki.

Końcowo odwołujący domagał się zaliczenia składek opłaconych przez firmy outsourcingowe – składek nienależnych, na poczet należności z tytułu składek płatnika. Zauważał przy tym, że organ rentowy nie podał jaka kwota składek została opłacona przez (...) Sp. z o.o. i (...) Sp. z o.o.

W odpowiedzi (...) Oddział w J. wniósł o oddalenie złożonych odwołań podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonych decyzjach.

Sprawy z odwołań (...) S.A. od decyzji ZUS z 14 listopada 2018 r. nr (...), (...) i (...) i nr (...) zostały połączone do wspólnego prowadzenia i rozpoznania.

Zawiadomieni o toczącym się postępowaniu W. P., Ł. I., M. J. i E. S. nie stawili się na rozprawę i nie zajęli stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. decyzjami wydanymi w dniu 14 listopada 2018 r. ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne dla W. P., Ł. I., M. J. za okres maja 2012r.

do listopada 2013r. a w przypadku E. S. za okres od maja 2012 r. do października 2012 r. jako pracownikom płatnika składek (...) S.A.

Decyzje powyższe stanowią przedmiot zaskarżenia w sprawie i jednocześnie stanowiły konsekwencje wydanych wcześniej przez ZUS decyzji o podleganiu przez W. P., Ł. I., M. J. i E. S. ubezpieczeniom społecznym z tytułu zawartych umów o pracę u płatnika (...) S.A. Odwołania złożone przez płatnika od tych decyzji stały się przedmiotem postępowania prowadzonego przed Sądem Okręgowym w Rzeszowie, który wyrokiem z dnia 25 października 2016 r. sygn. akt IV U 706/14 oddalił je jako bezzasadne. Sąd Apelacyjny w Rzeszowie orzeczeniem z 30 maja 2018 r. sygn. akt III AUa 531/17 oddalił apelację wnioskodawcy od wyroku Sądu I instancji. Tym samym w okresie od 1 maja 2012r. do listopada 2013r. odwołującego się należy uznać za pracodawcę i zarazem płatnika składek.

W oparciu zatem o prawomocne rozstrzygnięcie Sądu, ZUS wszczął postępowanie wyjaśniające w przedmiocie ustalenia zaległości w/w z tytułu składek, a następnie w dniu 14 listopada 2018 r. wydał zaskarżone w sprawie decyzje.

W okresie od maja 2012 r. do października 2013 r. (płatność za wrzesień 2013 r.) pracownicy, w tym W. P., Ł. I. i M. J. a E. S. w okresie od maja 2012 r. do października 2012 r. otrzymali wynagrodzenia za pracę. Płace przelewane były za pośrednictwem spółek (...) sp. z o.o. we W. i (...)I.H.+B.+ (...) sp. z o.o. w O.. Zgodnie z zawartymi umowami przez te firmy z wnioskodawcą, po przepracowanym miesiącu przygotowywano listy obecności pracowników i wysyłano je do (...) sp. z o.o. i (...) (...) sp. z o.o. Na ich podstawie sporządzano listy płac, wymagające akceptacji Prezesa (...) S.A. Dopiero po akceptacji i pisemnym oświadczeniu Prezesa, że firma (...) S.A jest gotowa do zapłaty kwoty wynikającej z rozliczenia, otrzymywała fakturę za wykonane usługi a koordynatorzy tzw. paski z wypłatą wynagrodzenia w celu ich wręczenia poszczególnym pracownikom. Wprawdzie firmy outsourcingowe technicznie wypłacały wynagrodzenia pracownikom, ale za zgodą i ze środków przekazanych przez (...) S.A. Przychody pracowników stanowiły podstawę do naliczanych w miesięcznych raportach i deklaracjach składanych do organu rentowego przez wskazane firmy outsourcingowe podstawy wymiaru składek i należności składkowych.

W listopadzie 2013 r., wynagrodzenie za pracę należne za październik 2013 r. nie zostało wypłacone. (...) S.A. podjął decyzję o przekazaniu w dniu 8 listopada 2013 r. pracownikom środków, które odpowiadały kwotom netto wynagrodzenia za pracę. Księgowo operacja ta została ujęta jako „darowizna”, natomiast z pracownikami podpisano umowy o udzieleniu pożyczki z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. W umowach zapisano: „w związku z brakiem wypłaty wynagrodzenia za miesiąc październik 2013 r. (...) (...) udziela pomocy finansowej w formie nieoprocenowanej pożyczki”.

W dniu 17 października 2018r. organ rentowy zawiadomił (...) S.A. o wszczęciu postępowania w sprawie ustalenia podstawy wymiaru składek w okresie spornym dla pracowników zakładu, w tym dla W. P., Ł. I., M. J. i E. S.. P. zakończyły zaskarżone decyzje. Organ rentowy do ustalenia wysokości podstawy wymiaru składek dla w/w ubezpieczonych przyjął kwoty wykazane w raportach składanych przez firmy outsourcingowe za okres uzyskanego przychodu z tytułu wynagrodzenia od maja 2012 r. do września 2013 r., za październik 2013 r. przyjęto podstawę zerową, natomiast za listopad 2013 r. jako przychód do ustalenia podstawy wymiaru przyjęto wypłacone przez (...) S.A. środki po ich ubruttowaniu. Ustalając podstawę wymiaru składek dla poszczególnych ubezpieczonych organ uwzględnił otrzymywane przez nich świadczenia i przerwy w zatrudnieniu (wynagrodzenie za czas choroby, czy zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne).

(dowód: wyrok SO w Rzeszowie z dn. 25.10.2016 r. wraz z uzasadnieniem w aktach SO Rzeszów sygn. IV U 706/14 i na k. 82a, dokumentacja w aktach ZUS)

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o dowody z dokumentów zawarte w aktach ubezpieczeniowych oraz dokumenty w aktach sprawy toczącej się przed Sądem Okręgowym w Rzeszowie o sygn. akt IV U 706/14 z odwołania (...) S.A. od decyzji stwierdzających podleganie przez W. P., Ł. I., M. J. i E. S. ubezpieczeniom społecznym jako pracownikom (...) S.A., w szczególności treści zapadłego w tej sprawie orzeczenia i jego pisemnego uzasadnienia. Treść i forma powołanych dowodów nie budziły jakichkolwiek wątpliwości.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Rozważając zasadność wniesionych przez (...) S.A odwołań w pierwszej kolejności stwierdzić należy, że nie ulega wątpliwości, iż przedmiot i zakres postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyznacza treść zaskarżonej decyzji (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 września 2000 r. II UKN 685/99 lex nr 50450). W niniejszej sprawie (...) Oddział w J. w dniu 14 listopada 2018 r. wydał decyzje, w których ustalał podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i ubezpieczenie zdrowotne dla W. P., Ł. I. i M. J. i E. S. i decyzje te stanowiły niejako konsekwencje wcześniejszych decyzji, decyzji ostatecznych, o podleganiu przez w/w ubezpieczeniom z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę u tegoż płatnika.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 Ustawy z dnia 13 października 1998r. o Systemie Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U.2017, poz. 1778 ze zm.) podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia rentowe i emerytalne pracowników stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia. W podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pracowników, nie uwzględnia się wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz zasiłków. Ta sama ustawa mówi, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenie rentowe.

Według natomiast art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1510), do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób będących pracownikami, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, z następującymi zastrzeżeniami:

- art. 81 ust. 5 ww. ustawy, przy ustalaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne nie stosuje się wyłączeń wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz nie stosuje się ograniczenia do kwoty odpowiadającej 30-krotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy,

- art. 81 ust. 6 ww. ustawy, podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowane przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Obowiązki pracownika i płatnika w zakresie naliczania i odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne określają ściśle przepisy prawa. I tak zgodnie z § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz.1831), dla każdego ubezpieczonego, którego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnik składek w raporcie lub imiennym raporcie miesięcznym korygującym, o którym mowa w ustawie, zwanym dalej "raportem korygującym" oraz w deklaracji i deklaracji rozliczeniowej korygującej, o której mowa w ustawie, zwanej dalej "deklaracją korygującą", uwzględnia należne składki na ubezpieczenia społeczne od wszystkich dokonanych lub postawionych do dyspozycji ubezpieczonego wypłat - od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, którego deklaracja dotyczy - stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. Takie raporty są podstawą dla organu rentowego do przyjmowania kwot należnych składek, a wcześniej do wysokości podstawy wymiaru składek na poszczególne ubezpieczenia.

W niniejszej sprawie takie właśnie dane stały się źródłem do ustalenia podstawy wymiaru składek ubezpieczeniowych, a strona odwołująca się nie zdołała skutecznie podważyć ich treści. W podstawach wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne, organ rentowy przyjął wartości opierając się na zgromadzonych w sprawie materiałach i kwotach wykazanych w raportach składanych przez firmę (...) sp. z o.o. i (...) (...) gdyż faktycznie pochodziły one od płatnika (...) S.A. i określały przychody pracowników tej Spółki z tytułu umów o pracę. Firmy

te składały raporty o należnych składkach i wypłaconych świadczeniach za poszczególnych pracowników, natomiast kwoty na wynagrodzenia dla tych osób pochodziły od odwołującego się. W tym kontekście, podnoszona przez odwołującego kwestia uwzględnienia w ustalonych kwotach podstaw wymiaru kwot wynikających z ubezpieczenia NNW ujmowanego przez firmy outsourcingowe nie znajduje uzasadnienia, albowiem organ rentowy był zobligowany uwzględnić wszystkie dane wskazane w przedmiotowych raportach.

Strona odwołująca się zarzuca również, iż niezasadnie ustalono podstawę wymiaru składek za listopad 2013 r. W miesiącu tym, jak zostało w sprawie ustalone, odwołujący przekazał na rzecz ubezpieczonych kwotę odpowiadającą co do wysokości ich wynagrodzeniu netto. Kwota wypłacona przez odwołującego w tym miesiącu została zaksięgowana jako "darowizna" na rzecz ubezpieczonych, natomiast w odwołaniu odwołujący, podnosi, że kwota ta nie stanowiła ani darowizny, ani wynagrodzenia za pracę, lecz że kwotę wypłacił tytułem pożyczki z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS) dla pracowników ówczesnie zatrudnionych przez firmy outsourcingowe. Na poparcie powyższego, odwołujący przedstawił kopię umowy pożyczki. Słuszne są podnoszone przez ZUS uwagi, iż wątpliwości budzi już sama treść umowy pożyczki „w związku z brakiem wypłaty wynagrodzenia za miesiąc październik 2013 r. (...) (...) udziela pomocy finansowej w formie nieoprocentowanej pożyczki”. Bezsprzecznie bowiem środki z Funduszu Świadczeń Socjalnych przeznaczone są na finansowanie działalności socjalnej a nie na pokrycie wypłat wynagrodzenia. W ocenie Sądu „pożyczka” z ZFŚS dla ubezpieczonych, w rzeczywistości stanowi kwotę postawioną do dyspozycji ubezpieczonych w rozumieniu §2 ust.6 cyt. wyżej rozporządzenia i stanowiła dla nich wypłatę wynagrodzenia. Wobec takich ustaleń przedmiotową kwotę przekazaną ubezpieczonym W. P., Ł. I. i M. J. w listopadzie 2013 r., należało potraktować jako należne ubezpieczonym wynagrodzenie za pracę.

Zdaniem Sądu Okręgowego prawidłowo też w celu ustalenia podstawy wymiaru składek, przekazana ubezpieczonym kwota netto, została „ubruttowiona” i przyjęta za podstawę wymiaru składek dla nich za listopada 2013 r., a to po myśli art. 18 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i § 2 ust.6 rozporządzenia Rady Ministrów z 21 września 2017r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017r., poz.1831).

W takiej sytuacji należy uznać, że zgłaszane zarzuty są chybione zaś decyzje organu rentowego - prawidłowe, zgodne ze stanem rzeczywistym i wydane w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Końcowo zauważyć należy jeszcze, że niezasadne są również zarzuty odwołania dotyczące rozliczenia składek już uiszczonych przez firmy outsourcingowe. Zaskarżone decyzje nie zawierają rozstrzygnięcia organu rentowego w zakresie sposobu rozliczenia składek opłaconych za ubezpieczonego przez firmy (...) Sp. z o.o. we W. i (...) I (...) Sp. z o.o. w O., a jedynie określają wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla W. P., Ł. I., M. J. i E. S. podlegających ubezpieczeniom jako pracownicy u odwołującego się za okres od maja 2012r. do listopada 2013r. a w przypadku E. S. od maja 2012 r. do października 2012 r. Tym samym wysokość zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za ubezpieczonego, nie jest objęta zaskarżoną decyzją. Kwestia ta oraz związana z nią problematyka ewentualnego rozliczenia już opłaconych składek, może być przedmiotem odrębnego rozstrzygnięcia organu rentowego.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił złożone w sprawie odwołania jako bezzasadne uznając jednocześnie, że zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 14 listopada 2018 r. nr (...), (...) i (...) i nr (...) są prawidłowe.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego oparto na treści art. 102 kpc stanowiącego, iż w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Sąd, uwzględniając nakład pracy pełnomocnika wnoszony w kilku jednorodnych sprawach oraz trudną sytuację odwołującego się, który będzie ponosić koszty wynikłe z zaskarżonych decyzji a także mając na uwadze liczbę spraw połączonych do wspólnego rozpoznania, zasądził od odwołującego się Spółki (...) na rzecz (...) Oddział w J. kwotę 360 zł (tj. 90 zł x 4).

informacje o jednostce